

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Extendatürne potestas irritandi ad vota interna, & futura. §. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](#)

P V N C T V M III.

§. II.

Ad quæ vota irritatiua potestas extendenda sit?

S V M M A R I V M.

Lata est hæc materia quæ de causa in variis questio-
nibus dividenda est. Prima an potestas irritatiua exten-
datur ad vota interna & futura. Secunda: an extendatur ad
vota emissa ex licentia superioris. Tertia: an extendatur ad
vota emissa tempore subiecōis nec tunc irritata. Quarta:
an extendatur ad vota subiecōis tempore emissa, implenda
tempore libertatis. Quinta: an ad vota emissa tempore quo
vouentes erunt sui iuris. Sexta: An ad vota executioni manda-
ta, & ad promissiones humanas, & ad vota realia defuncti quæ
in heredes transferuntur.

§. I.

Extendatur-ne potestas irritandi ad vota
interna & futura.

S V M M A R I V M.

- 1. Extenditur ad vota interna.
- 2. Extenditur ad vota futura.

Regula certa est, hanc potestatem ad vota interna ex-
tendit. Nam cum tota hec potestas nitatur conditioni,
quæ subdit apponunt in suis votis, si superiori placi-
tum fuerit, & superior circa vota interna sibique non
manifesta displicere potest, poterit sane ea irritare. Quid
enim obstat quomodo superior dicat subdit religioso, si
huc vel illud votum fecisti; in hanc vel illam rem com-
muni; quod si communionem non acceperis, nolo te esse
obligatum sed omnino irritato & annulato? Poterit ergo
ad vota interna irritatio extendi. Neque obstat superiorem
non posse præcipere actus internos, neque iuris-
dictionem circa illos exercere. Qui iurisdictionem præ-
ceptivam & punitiuam exercere non potest; eo quod ad
illam exercendam cognitio actuuum, qui præcipi & puniri
debet requiratur; quæ cognitio non desideratur in irri-
tatione. Aliud namque est imponere obligationem aliud ab
obligatione liberare; & ad imponendum obligationem requiri-
tur posse de re obligationi adstricta iudicare, & ad il-
lam cogere & compellere, quod nullo modo circa actus
internos fieri ab hominibus potest. Et cum in irritatione
nullum onus imponatur, sed liberatur subditus ab obli-
gatione; nulla desideratur cognitio; & consequenter nulla
est causa, quoniam potestas superioris ad vota interna
irritanda extendatur. Quod non solum verum existimo de
potestate irritandi, sed etiam de potestate dispensandi &
commutandi. Nam ideo ad absolutum & licitam communia-
tionem debet communianti & dispensanti votum manifestari,
vt cognoscatur, an iusta sit commutatio iustæ causa
dispensacionis; poterit nihilominus communians & dispen-
sans dicere, si tali voto interno ligatus es illud in hanc
rem communi, vel illo dispenso, si haec causa, quæ iusta
esse censeatur ad dispensandam, adsit. Et ita docent post
alios relatos. Valsquez 1.2. disput. 160. capit. 4. numero
decimoseptimo. Suar. 5. tom. in tertia parte disput. 4.
sectione 2. numero octavo, & de Relig. tom. 2. lib. 6. de voto
capit. 7. numero octavo, Sanchez libr. 4. capit. 24. numero
quadragesto.

2. Eadem ferme certitudine tenendum est, potestatem
irritatiuam extendi ad vota futura. Nam quicunque gau-
dens potestate dominativa potest nolle, vt vota emitenda
& subditus eisque prius non communicate nulla & irrita sint.
Sed haec posita voluntate si subditus aliqua vota emitat
superiore inconsulto irrita sint & inania, vix potest quibus
deficit consensus superioris sub eius conditione emittantur.
Ergo potestas irritandi ad vota futura extendi potest.
Et ita tenet Sanchez lib. 4. capit. 24. numero quadragesto
nono, & Suar. lib. 3. de voto cap. 3. numero decimoquinto,
fine. Layman. lib. 4. summ. trad. 4. capit. 7. numero 6. con-
clus. 3. vers. ex quo.

An extendatur irritatiua potestas ad vota emissa
ex licentia superioris.

S V M M A R I V M.

1. Dupliciter licentia concedi potest. Item concedi potest si superiore maiore vel aequali.
2. Quid dicendum si superiore maior dedit licentiam, quid si inferior?
3. Idem superior irritare votum potest valide tametsi licen-
tiā concesserit.
4. Explicatur doctrina per singulos subditos. Et primū de
religiōsī.
5. Deinde de filiis familiās.
6. Item de votis uxoris.
7. Item de votis serorum.
8. Communis sententia affirmat esse peccatum mortale rena-
care abque causa legitima licentiam datam.
9. Non caret probabilitate esse solum culpam veniam.
10. Quid dicendum de superiorē in officio succedente?
11. Qus sit causa legitima revocandi licentiam datam.
12. Quando superior censetur subditus concedere licentiam
veniendi.
13. Probabile est taciturnitatē sufficere cognito voto.
14. Probabilis est oppositum, si absit consensu interni.
15. Illo tamen addito plures censent votum suum esse de li-
cenciā superioris & probabilis oppositum.

SVppono dupliciter superiorē concedere posse licentiam
Subditum votum emitendi & execuendi. Primo: pro tem-
pore quo sibi vitum fuerit; & ita debet proximi concedi, cum
absolue concedatur. Quia hic modus concessionis minus pre-
dicat superioris auctoritati. Secundū: addita promissione
eam non revocandi. Deinde suppono licentiam concedi posse
a superiori, à maiore, aequali, vel inferiore eo, qui cum licen-
tiam revocare intentat, votusque executionem impedit.

2. Si Provincialis v.g. tibi concessit faciat utrum votum ali-
quod emitendi, localis superior votum illud nullatenus ir-
ritare potest. Quia in tantum vota subditū irritantur à supe-
riori, quatenus ius superioris voluntas contradicit. At superi-
ore maiore consentiente nulla est inferioris Prelati con-
tradicatio. Ergo consentiente Provincialis localis superior
votum irritare non potest. Et ita p[ro] certo pro Suar. lib. 6.
voto cap. 8. num. 1. Sanchez alii relatis lib. 4. cap. 27. num. 4.
Bene tamen poterit iusta causa intercedente executionem im-
pedire, quov[er]s[ep]t Provincialis consulatur. Quia haec potestas
superioribus immediatis censetur concessa vi muneri suo suffi-
ciente satisfacient Sanch. d. cap. 27. num. 4.

Si autem localis superior licentiam emitendi, execuendi
que votum dederit, etiam addita promissione non revoca-
di; poterit Provincialis votum irritare. Quia illo contradicte-
re tollitur inferioris Prelati confessus, & conditio beneplaci-
tis superioris, sub qua votum à subdito emissum est, cessat.
Suar. dicto cap. 8. num. 3. Sanchez cap. 27. n. 5. Layman lib. 4.
trad. 4. cap. 8. num. 4.

3. Quod si de irritatione facienda ab eodem superiori, vel
aequali eo, qui licentiam dedit, fermi si, verius exilimo
fieri posse valde, tametsi promiserit licentiam non revocatur.
Quia huius licentia concessione non eximunt subditus
à subiecōis, neque si fui iuris, ut statim probabimus di-
currente per singulos subditos. Ad subiecōis durante om-
nes subditū actiones superioris beneplacito subdūntur. Ergo
subditum votum factū, & consequenter illud irritare potest,
ac si licentiam non dedisset ex eo autem, quod superior
promiserit licentiam non revocatur, solum inferunt, non
posse eundem superiorē absque peccato infidelitatis eam re-
vocare nisi gravi causa intercedente; non tamen inferunt, vali-
dam non esse revocationem, & votum irritare non posse, si
contradicent. Quia posita contradictione verum est, condi-
tionem, sub qua emissum est, non subfistere. Et ita tenet ge-
neraliter loquentes de omnibus gaudentibus potestate domi-
nativa Caieranus 2.2. quæst. 88. art. 8. dub. 2. Naut. sum. n.
n. 73. Azor. 1. p. lib. 11. c. 17. quæst. 6. Valent. 2.2. dub. 6. quæst.
punct. 6. quæst. 3. Eman. Sæ verbis votum n. 2. Sanch. alii rela-
tis lib. 9. de matrimonio dis. 40. num. 4. & lib. 4. in Docal.
cap. 27. à num. 9.

4. Sed ut doctrina data clarius fiat, descendamus ad sin-
gulos subditos, quorum vota superioris irritare possunt. Pri-
mum locum obicitur religiose utpote qui strictius religioni
Prelatis subficiuntur. Horum enim vota ex superioris consentiu-
emissa